

УДК 141.7

Е. М. Герасимова, д. філос. н., професор

**ЛІНГВІСТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ПРИНЦИПІВ ЕКОНОМІЧНОЇ
ВЗАЄМОДІЇ В ГЛОБАЛЬНІЙ СИСТЕМІ КООРДИНАТ**

Анотація. У запропонованій публікації здійснюється спроба концептуалізації лінгвістичних основ соціокультурних принципів економічних відносин в контексті інтеграції українського суспільства в світове господарство у XXI столітті. Активне використання в сучасних наукових дослідженнях культурологічних та герменевтичних методик як соціокогнітивного феномену стимулювало процес пошуку й обґрунтування таких понятійних структур, які б дозволяли зафіксувати реальну багатомірність соціально-економічних наук, їх заглиблення у конкретні способи виробництва та історичні контексти. Розглядаючи мовну реальність соціально-економічного буття у формі тексту, головним об'єктом дослідження ми залишаємо людину, в такий спосіб формується оригінальний текст сучасної економічно-господарської культури, який включає світогляд людей та особливості соціокультурних принципів їх взаємодії, своєрідну знакову систему у вигляді фіксованої інформації.

Ключові слова: лінгвістика, мовна комунікація, соціокультурні принципи, економічна реальність, людина, глобалізація.

Э. Н. Герасимова, д. филос. н., профессор

**ЛИНГВИСТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ ПРИНЦИПОВ
ЭКОНОМИЧЕСКОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ В ГЛОБАЛЬНОЙ СИСТЕМЕ
КООРДИНАТ**

Аннотация. В предложенной публикации осуществляется попытка концептуализации лингвистических основ социокультурных принципов экономических отношений в контексте интеграции украинского общества в мировое хозяйство в XXI веке. Активное использование в современных научных исследованиях культурологических и герменевтических методик как социально-когнитивного феномена стимулировало процесс поиска и обоснования таких понятийных структур, которые бы разрешили зафиксировать реальную многомерность социально-экономических наук, их погружение в конкретные способы производства и исторические контексты. Рассматривая языковую реальность социально-экономического бытия в форме текста, где объектом исследования мы оставляем человека, и таким способом формируется оригинальный текст современной экономико-хозяйственной культуры, который включает мировоззрение людей и особенности социокультурных принципов их взаимодействия, своеобразную знаковую систему в виде фиксированной информации.

Ключевые слова: лингвистика, языковая коммуникация, социокультурные принципы, экономическая реальность, человек, глобализация.

E. M. Gerasymova, Doctor of Philosophy Sciences,
Professor

LINGUISTIC FOUNDATIONS OF SOCIOCULTURAL PRINCIPLES OF ECONOMIC COOPERATION IN THE GLOBAL COORDINATE SYSTEM

Abstract. *This paper is an attempt to conceptualize linguistic foundations of social and cultural principles of economic relations in the context of the integration of Ukrainian society into the world economy in the XXI century. An active use the cultural and hermeneutic methods as a sociocognitive phenomenon in the contemporary scientific research stimulated the search and the study of conceptual structures that would allow fixing the real multidimensionality of social and economic sciences, their immersion in the concrete production methods and historical contexts. When considering the linguistic reality of social and economic life in the form of a text, the person stays the main focus of the research. In this manner, the original text of modern economic culture, which includes people's worldview and features of their mental interaction system, the manner and nature of social and economic existence, the distinctive sign system in the form of fixed information is formed. The exactly cognitive nature of the interaction of economic practices creates opportunities for people's energy reification process in the economic and operating results of economic activity and socio-value guidelines for their practical use.*

Language characterizes socio-cultural principles of a historical and civilizational period formation, thus affecting the economic and business behavior. The language itself, as well as a certain terminology and the conceptual apparatus, do not include the things themselves, but the procedure of how they cover the activity sphere, thus revealing the objects' semantic significance. The words transfer the meaning of things into the subconscious, and then into a conscious, so such meaning is portrayed in the mentality of each nation.

Conceptualization as a system of reliable knowledge that explains certain aspects or characteristics of the studied concepts, regulations, facts on the basis of the established system of concepts, in prospect becomes a way of creating and understanding the new economic paradigm and the practical principles of its effective implementation. But any economic paradigm requires an ideological motivation, which, from a methodological point of view, can only provide the original configuration of the relevant socio-cultural principles of its creation and functioning. It could only be stated that the procedure for determining the internal grammatical patterns allows studying and establishing the language unity and a free will of a man, and this process is closely related to the ideological and political mechanisms of functioning in society. The language acquires the characteristics of a living organism, which is inextricably linked with the life of those people, whose will it exercises. In fact, such economic categories as labor, cost, welfare and many others do not only obey to logical laws, they have their own inner being, forming the different configurations of their existence, which include a substantial amount of subjective effects of the real life manifestations.

Keywords: *linguistics, language communication, social and cultural principles, economic reality, man, globalization.*

Актуальність теми дослідження. Людина у своїй професійно-трудовій діяльності стикається не тільки з теоретичними або психологічними проблемами, а постійно вирішує конкретні завдання матеріально-виробничого характеру. Аналіз зазначеного проблемного поля національної економічної реальності, яке породжується сучасним рухом цивілізації до нових технологічних засад майбутнього людства, є актуальним, оскільки гостра філософська дискусія про світові реалії фокусується, у першу чергу, на проблемах інтеграції кожної окремої країни до нової архітектоники світового господарства. Результатом зазначеного процесу має стати цілісність соціально-економічного світу як за своїми загальними контурами, так і за внутрішніми взаємозв'язками його складових. Така дієва спрямованість людини в сучасному інформаційному суспільстві досягається тільки завдяки взаєморозумінню в системі певних економічних відносин, які створюються мовою різних національних культур та визнаються іншими людьми. Мова характеризує соціокультурні принципи формування того чи іншого історико-цивілізаційного періоду, впливаючи в такий спосіб на економіко-господарську поведінку людини. Сама мова, певна термінологія, понятійний апарат включають у себе не самі речі, а процедуру того, як вони охоплюють ту чи іншу сферу діяльності, розкриваючи при цьому смислову значимість предметів. Саме слова переводять у підсвідомість, а потім у свідомий зміст речей і такий смисл викарбовується в менталітеті кожного народу.

Постановка проблеми. Урахування в дослідженні національних економічних відносин лінгвістичної генетики формування та використання значення економічних понять саме на історичній території проживання народу, розпізнання слів-символів і слів-знаків, які уособлюють собою національні засади господарської культури забезпечують можливість об'єктивного дослідження господарського світогляду певного народу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Період класичного раціоналізму надає нам зразки безпосередньої тотожності між словами і речами матеріального світу опосередковано завдяки мисленню, тим самим з'являється така категорія як слово-образ, а головним завданням наукового знання цього періоду стає дослідження мовного питання про те, яким чином звук може представляти ту або іншу річ. Згодом починає доводитися теза про те, що здатність «виражати» є атрибутивною функцією мови, причому не за рахунок віддзеркалення речей, а завдяки тому, що вона забезпечує за допомогою слів волю тих людей, які на ньому розмовляють, тобто мова є не засобом, а безперервною людською діяльністю. Мова набуває ознак живого організму, якій нерозривно пов'язаний з життям того народу, волю якого він здійснює, саме від цього залежить глибинна відміна однієї мови від інших: «мови є явищем людським: вона зобов'язана своїм виникненням і розвитком свободі людини; мова є нашою історією, нашим спадком» [7, р. 50].

Формування глобальної системи економічних координат вимагає від всіх її учасників вирішення проблеми своєї соціально-економічної ідентичності з ме-

тою зменшення ризиків з втрати основ не тільки національної господарської культури, яка формувалась століттями, а й принципових духовних правил існування того або іншого народу. Необхідно враховувати, що уніфікація способу виробництва або проникнення інноваційних технологій в структури традиційного суспільства не буде однозначно означати уніфікацію інших елементів культури, у тому числі й культури економічних відносин. Крім того, якщо суспільство так чи інакше може піддатися уніфікації, яка стосується економіко-виробничої сфери діяльності, але характерне для сучасного світу посилення міжкультурних контактів, навпаки, дуже часто призводить до підвищення значущості культурної ідентичності як реакції на нівелювання її в сучасному світі. Тому актуальності набуває соціально-філософський аналіз економічних засад інтеграційного процесу з урахуванням специфіки національних соціокультурних особливостей та їх лінгвістичних засад у зазначеному контексті сучасних світових реалій.

Значення лінгвістичного потенціалу як такого досягає наукової стадії завдяки дослідженням Ф. де Соссюра: «Мовний знак зв'язує не річ та її поняття, а поняття й акустичний образ» [5, с. 99], - тобто феномен мови набуває змістовного концептуального вираження та науково-теоретичної форми. Твердження про те, що значення знаку відносне та визначається соціальним колективом слів мови, використовується Соссюром для пояснення смислу мовного знаку у порівнянні зі сферою товарно-грошових відносин. Таке відношення до віртуальності мови забезпечило згодом умови створення та функціонування теорії мовних ігор, а ідейним засновником у межах лінгвопрагматики стає Л. Вітгенштейн. Він розглядає мовну гру як форму міжособистісної комунікації, правила якої можуть мати лише приблизний характер, так як говоріння або писання автора носить творчий нестандартний характер. Розуміючи прагматичні вимоги соціально-економічної теорії, Л. Вітгенштейн сформулював одну з базових тез своєї філософії про те, що значенням слова й є процес його використання. Дж. Остін розвиваючи концепцію мовних актів, максимально розрізняє семантику та прагматику, причому мовний акт стає прагматичним тільки коли включає в себе ціннісні установки та відповідні цілі досягнення.

Далі подібно до ідей К. Маркса, Л. Вітгенштейн також визначає суспільне життя як вид практики, а не тільки як сукупність поглядів і переконань людей. Згодом Л. Вітгенштейн та Б. Рассел намагались визначити пізнання як проблему логічного аналізу мови та символів, але значення мовного потенціалу досягає наукової стадії тільки завдяки дослідженням Гійома Г., Грімма Т., Дерріда Ж., Дільтея В., Кристевої Ю., Лакана Ж., Фуко М. та багатьох інших. Головною тезою стає розуміння «справи» завдяки мові, а не розуміння свідомості як такої, відповідно, використовували зазначену доктрину в рамках економіки такі відомі вчені як Вебер М., Менгер К., Л. фон Мізес, а також сучасні методологічні засади гуманітарного підходу в соціально-філософському дослідженні економіко-виробничої сфери суспільства вирішуються в роботах західних філософів та економістів Р. Арона, Д. Белла, М. Гайдеггера, Дж. Гелбрейта, А. Кламер, П. Козловскі, Дж. Коулмана, Д. Макклоски, Г. Мінцберга, Е. Тоффлера, Ю. Хабермаса тощо. У свою чергу, розвідки ціннісно-сміслового контексту сучасного соціально-економічного буття, гуманітарних стратегій входження України у XXI століття

здійснювалися відомими українськими філософами такими як Андрущенко В. П., Кримським С. Б., Лук'янцем В. С. та багатьма іншими.

Взагалі проблема мовної комунікації як така займає суттєвий простір у філософії ХХ-ХХІ ст. до неї звертаються Е. Бенвенист, Ю. Хабермас, У. Еко, структуралісти тощо. Тут необхідно звернути увагу також на небезпеку логоцентризму, про яку застерігає К. Леві-Стросс: «Спроба розглядати мову як логічну модель, яка може допомогти нам (оскільки вона більш довершена та краще нам відома) зрозуміти структуру інших форм комунікації, практично рівнозначне погляду на мовленнєву діяльність як джерело цих форм» [3, с. 90]. Для того, щоб продовжити дослідження мовно-комунікаційної проблематики у сфері соціально-економічних відносин необхідним стає звернення до робіт У. Еко, який розглядає всі культурні феномени як факти комунікації. Він вважає, що будь-який комунікативний акт перенасичений соціальними, історичними кодами та залежить від них, причому не ми розмовляємо за допомогою мови, а мова говорить за нашою допомогою.

Виділення недосліджених раніше частин загальної проблеми. У свою чергу, будучи світоглядно-теоретичним стрижнем економічного пізнання, соціокультурні принципи виражають типовий для їх носіїв «спосіб думання», створюють можливість творчо витлумачувати методики господарської діяльності, з'ясовувати їх суспільну економічну доцільність і ефективність. Соціокультурні принципи стосуються суб'єктивної мотивації об'єктивного процесу економічного пізнання, вони виступають, як пізнавальний сегмент суспільства, у той час як лінгвістичні засади пов'язані із дослідницьким процесом і смисловою організацією його результатів.

Постановка завдання. Такої постановки проблеми в науковій літературі немає, тому метою даної статті є спроба концептуалізації лінгвістичних основ соціокультурних принципів економічних відносин в контексті інтеграції українського суспільства в світове господарство у ХХІ столітті.

Виклад основного матеріалу. Концептуалізація, як система достовірних знань, що пояснює певні сторони чи властивості досліджуваних понять, положень, фактів на основі сформованої системи концепцій, надалі стає способом створення та розуміння, як нової економічної парадигми, так і практичних, дійових засад її реалізації. Але будь-яка економічна парадигма потребує ідейної мотивації, яку, з методологічної точки зору, може забезпечити тільки оригінальна конфігурація відповідних соціокультурних принципів, її створення та функціонування. Можемо констатувати, що процедура визначення внутрішніх граматичних закономірностей надає можливість дослідження та встановлення єдності мови зі свобідною волею людини, а цей процес є тісно пов'язаним з ідеологічними і політичними механізмами функціонування в суспільстві. Мова набуває ознак живого організму, який нерозривно пов'язаний з життям тих людей, волю яких вона здійснює, фактично, такі економічні категорії як праця, вартість, добробут тощо не підпорядковуються виключно логічним законам, вони мають своє внутрішнє буття, формуючи різні конфігурації свого існування, які включають в себе суттєвий обсяг суб'єктивних впливів реальних проявів життя.

Таким чином, якщо проводити своєрідну паралель між розвитком економічної теорії, як такої, та процесу формування мовних практик, то можна констатувати, що смисли у мові визначаються завдяки граматичним конструкціям, так само як реальний обмін товарів здійснюється за допомогою праці. Активне використання в сучасних наукових дослідженнях культурологічних та герменевтичних методик як соціокогнітивного феномену стимулювало процес пошуку й обґрунтування таких понятійних структур, які б дозволяли зафіксувати реальну багатомірність соціально-економічних наук, їх заглиблення у конкретні способи виробництва та історичні контексти.

Скриптор або та людина, що пише, звертає увагу Барт, лише сам віддзеркалює «багатовимірний простір, де поєднуються і дискутують один з одним різні види письма, жоден з яких не є вихідним; текст зітканий з цитат, які звертають нас до тисячі культурних джерел» [1, с. 386], - тому економіка як текст не може бути замкнута тільки на один єдиний текст, котрий її остаточно прочитує. Логіка історії економічних учень налічує велику кількість точок зору до різних підходів і концепцій, так як тільки одна теорія ніколи не зможе відобразити всі економічні відносини цілком – це, певним чином, може забезпечити поєднання конкуруючих точок зору в силу дискурсивної складності самого предмету дослідження. Саме такий підхід вимагає поліфонічного звучання або багатоголосся, про яке писав у свій час М. Бахтін. Економічний аналіз можна порівнювати з роботою медієвіста, котрий із деяких залишків реконструює фрагменти цілого, переводячи з однієї мови на іншу. При чому межі правильності інтерпретацій постійно оспорюються та перевизначаються. Така ситуація вимагає виділення більш зрозумілої структури, що можливо досягнути за допомогою тимчасового виділення певних правил або зразків, котрі на цей час канонізуються, тобто за ними закріплюється одноголосне прочитування [6, р. 369–371].

Утілюючись у різні засоби створення, переробки і транспортування інформації сучасні технології, як результат науково-дослідної роботи, дають можливість людям активно спілкуватися в планетарному масштабі. Сьогодні наука набула здатність засобу інтеграції раніше роз'єднаних віддалями народів у планетарне суспільство завдяки створенню, нагромадженню і використанню інформації. Саме слово «інформація» має латинське походження та перекладається на українську мову як «знання» або «відомості». Уточнюючи зміст терміну «знання», ми маємо на увазі упорядкованість єдності знаків, їхніх значень і смислів, а сама єдність виражає та виділяє серед загальносвітового безладдя певні речі, процеси, структури, їх зв'язки та взаємодії.

Отже, кожна означена або створена людьми річ стає водночас і знаком знання, який дає можливість як зберігати, так і транспортувати те або інше зображення змісту речей і самих себе, тобто інформацію. Для того, щоб мати інформацію, зберігати і поширювати її в суспільстві і тим самим сприяти згуртованості людей, треба було, щоб значення і смисл змісту речей були закодовані і представлені в суспільстві як відмінні від них речі або знаки, котрими тривалий час користуються люди. Системою тривалого користування спільними знаками для людей того чи іншого суспільства стала писемність. Вона створила умови для нагромадження текстів, а саме це нагромадження потребувало згодом система-

тизації, упорядкування і класифікації інформації, що і стає згодом основою процесу перетворень у вигляді напластування культур.

У XIX ст. починається процес активного утворювання соціокультурних спільнот основними чинниками, котрі об'єднували людей, залишалися спільність мови, родинна спорідненості, релігійні вподобання тощо, але додається такий фактор як обмін речами, що виражалось в урізноманітненні торгівлі та поява її тенденції до глобалізації. Розширення торгівлі до планетарного масштабу позначалося специфічною індиферентністю до питань власності, культури і релігії. Продати, обміняти можна будь-яку річ, незалежно від того, ким і де вона виготовлена, і яку релігію сповідують виробники. Як бачимо, все те, що слугувало перепорою для обміну товарами і грошима у минулі віки, із XIX ст. поступається перед розгортанням цього обміну між державами і країнами. Появляються в суспільстві через це і нові соціокультурні очікування. Зрозуміло, що економічна інтеграція і глобалізація суспільства можлива тільки тоді, коли для цього з'являються відповідні засоби. Спочатку таким засобом виступив механічний транспорт, який створив необхідні умови для планетарного обміну і спілкування людей, а подальше відкриття засобів радіозв'язку, телебачення тощо доповнило планетарне спілкування.

Отже, з'являються нові комунікативні можливості діалогового моделювання у системі дослідження економічних явищ, які згодом можна було умовно розмежувати на суспільні та особистісні рівні. Суспільні діалогові моделі, уособлюючи собою соціальний характер буття людей, розгортаються за правилами незалежними від свідомості окремої людини, але завжди реалізуються в його діяльності. Основою особистої діалогової моделі стає положення про те, що сутність людського пізнання пов'язана з процесом особистісного пошуку, тобто у кожний момент свого життя людина постійно запитує та перевіряє комфортність умов свого існування в суспільстві. Поєднуються такі рівні тільки завдяки можливостям тексту, який фіксує реальність їх існування, означає явища відповідної реальності та водночас розкриває світ самого суб'єкта, який є носієм і творцем тексту.

Мовна еманация відкриває завісу над творчою лабораторією свідомості, знаходячи ціннісну шкалу смислів у ступені модальності оцінок, формує зовнішні критерії, за якими можна характеризувати буття свідомості завдяки об'єктивізації тих чи інших суджень. Виникаюча проблема співвідношення мови і свідомості, свідомості та самосвідомості вирішується тільки в просторі комунікативної діяльності: «Будь-який комунікативний акт – це завжди діалог (хоча саме поняття діалогу не може бути зведене до комунікативного акту). А оскільки будь-який текст несе в собі інформацію про світ, то обмін нею в процесі комунікації означає обмін знаннями про світ, їх уточнення, зміну, узагальнення та відкидання. Сприймаючи текст у процесі спілкування чи комунікації, той, хто інтерпретує текст, здійснює його зустрічне породження. Результатом комунікації або діалогу є ефект певного збігу тексту автора та тексту партнера в діалозі текстів. Тому основою такого діалогу є «багато-суб'єктність» цього процесу, а результатом – збіг «смислових центрів» під час обміну діями породження і інтерпретації текс-

тів. При цьому автор тексту і його партнер постійно міняються своїми ролями, що робить їх рівноправними учасниками діалогу» [4, с. 118].

Можна стверджувати, що сучасне планетарне суспільство сформувалося не завдяки виробництву і споживанню «матеріальних благ», а завдяки появі інформаційно-пізнавальної діяльності нового типу, на основі якої було створено і механічний транспорт, що пов'язував різні регіони планети системою стабільного обміну, і сучасні електронні засоби виробництва інформації та глобального зв'язку. Пізнавальною діяльністю нового типу, котра забезпечила можливість становлення сучасного планетарного суспільства, виявилася науково-дослідницька діяльність, а наріжним принципом реалізації вирішення зазначеної проблеми є принцип пріоритетності загальнолюдських цінностей у сучасному економічному мисленні, які уособлюють собою все те, що є необхідним для існування людського роду: передусім самої людини та засади її життя. Фактично, у межах економіки відбувається процес матеріального відтворення і розмноження тих зразків–цінностей, які були зафіксовані у мовній сфері знання і культури кожного народу, тому саме вони постають визначальними чинниками соціально-економічного поступу.

Наступним соціокультурним принципом у процесі формування сучасних економічних відносин є принцип єдності наступності і спадковості. Він уособлює собою творчий дослідницький процес безпосередньої лінгвістичної теоретико-методологічної діяльності науковців та переводить її у форми соціальних інституцій, де відбувається акумуляція соціально-визнаних економічних знань і досвіду та процес їх використання в суспільстві. Мова йде про те, що протягом століть у різних формах відбувався процес напластування тих господарсько-економічних знань, які створюють базові засади національного дослідницько-економічного процесу, як способу існування нації, котрий уособлює собою механізм формування, збереження та перетворення технологій матеріального виробництва.

Іншим важливим соціокультурним принципом економічної інтеграції можна вважати принцип актуальності та соціальної потреби. Економічно-дослідницька діяльність тісно пов'язана із іншими соціально-інституційними видами діяльності, такими як політика, екологія, соціологія і, по-суті, виражає прагматизм в процесі орієнтації на вирішення суспільно значущих тем і проблем, у тому числі і тих, що вирішують питання максимальної соціальної ефективності для своєї країни в системі світового господарства. Саме тут найбільш широко представлені можливості лінгвістичної прагматики та необхідність застосування концепції мовних актів, де використовуються дієслова «переконувати», «обіцяти», «наказувати» та багато інших моментів зазначеної теорії. Важливе місце посідає в зазначеній системі принципів, запропонований С.Б. Кримським, принцип монадності, як втілення і репрезентація колективного в індивідуальне: «таке спеціальне доповнення до механізму формування глобальності і є характерним для нових інтелектуальних стратегій. Їх здійснення виявляється можливим внаслідок того, що наприкінці ХХ століття у світовій історії вперше виникають інформаційно-духовні умови репрезентації універсального і індивідуальному» [2, с. 192].

Висновки. Таким чином, проблематика лінгвістичних основ соціокультурних принципів економічних взаємовідносин в сучасному світовому господарстві має складний, нелінійний характер і пов'язана з прискоренням трансформацій соціальних структур, структурними колізіями культурних рівнів та самого соціально-економічного буття, тому питання висвітлення соціокультурної динаміки економічного буття визначає необхідність його концептуалізації, розробки понятійного апарату дослідження, безпосередньою складовою якого є дослідження лінгвістичних основ системи соціокультурних принципів, як суб'єктивний вираз у нормативно-імперативному нахиленні об'єктивних закономірностей економічного пізнання.

Мовний потенціал створюється за рахунок акумуляції будь-якого знання реальних людських спільнот, опосередковано відображаючи глибинні структури їх соціального буття, у тому числі й економіко-виробничого. У межах мови такі знання набувають свою унікальну системність і когерентність, що в кінцевому рахунку обумовлює відносну самостійність закономірностей існування мови, утворюючих можливість спілкування та розуміння між різними людьми у межах тієї або іншої сфери діяльності. Крім того, на фоні протиріч переходу до принципово нових засад економіки відбувається структурне ускладнення самого пізнавального процесу, який починає включати специфіку оцінки не тільки економіко-господарських знань, їх гуманітарного характеру та смислового поля культури, а й з'являється потужний комунікаційно-інформаційний фактор впливу на систему формування сучасних символів і знаків у світовому господарському механізмі.

Можемо стверджувати, що відкритою актуальною проблемою сучасної соціальної філософії залишається аналіз механізму взаємодії глобального характеру економічних процесів і матеріального виробництва з національною парадигмою економічних знань. Основу такої парадигми створює власне національно-смісловне поле економічного розвитку, котре завдяки соціокультурним принципам будується на мові, традиціях, світорозумінні, історичному досвіді, цінностях та цілях кожного народу, що дає змогу створювати такі зразки економічної культури, які виведуть реальну національну економіку на якісно новий світовий рівень життєзабезпечення.

Література

1. Барт, Р. Смерть автора / Р. Барт // Избранные работы: Семиотика. Поэтика. - М. : Прогресс, 1994. – С. 384–391.
2. Кримський, С.Б. Запити філософських смислів / С.Б. Кримський. – К. : Вид. ПАРАПАН, 2003. – 240 с.
3. Леви-Стросс, К. Структурная антропология / К. Леви-Стросс; [пер. с фр.] – М. : Наука, 1985. – 536 с.
4. Лук'янець, В. С. Науковий світогляд на зламі століть: монографія / В. С. Лук'янець, О. М. Кравченко, Л. В. Озадовська [та ін.]. – К. : Вид. ПАРАПАН, 2006. – 288 с.
5. Соссюр, Ф. Труды по языкознанию / Ф. Соссюр. – М. : Прогресс, 1977. – 695 с.
6. Brown, V. The Economy as Text // New Directions in Economic Methodology / R. Backhouse (ed.). London : Routledge, 1994. – P. 368–382.
7. Grimm, T. L'Origine du langage, Paris, 1859. - 178 p.

References

1. Bart, R (1994). *Smert avtora* [The death of the author]. *Izbrannye raboty Semiotika Poetika – Selected Works: Semiotics. Poetics*. Moscow: Progress [in Russian].
2. Krymskyi, S. B. (2003). *Zapyty filosofskykh smysliv* [Philosophical meanings inquiries]. Kyiv: PARAPAN [in Ukrainian].
3. Levi-Strosc, K. (1985). *Strukturnaia antropologija* [Structural Anthropology]. Moscow: Nauka [in Russian].
4. Lukianets, V. S., Kravchenko, O. M., Ozadovska, L. V. et al. (2006). *Naukovyi svitohliad na zlami stolit* [The scientific outlook on the turn of the century]. Kyiv: PARAPAN [in Ukrainian].
5. Sossiur, F (1977). *Trudy po iazykoznaniiu* [Works on linguistics]. Moscow: Progress [in Russian].
6. Brown, V. (1994). *The Economy as Text. New Directions in Economic Methodology*. R. Backhouse (Ed.). London: Routledge [in English].
7. Grimm, T. (1859). *L'Origine du langage*. Paris [in French].

Надійшла 6.06.2016

Бібліографічний опис для цитування :

Герасимова, Е. М. Лінгвістичні основи соціокультурних принципів економічної взаємодії в глобальній системі координат / Е. М. Герасимова // Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія. – 2016. – № 2 (8). – С. 17-26.